170

STELLACLERICORUM
DAV. PAFFROED
1490.

G
51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

76. 170 g 51
CA 1608

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Stellaclericorum

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

¶ Tractatus qui Stella clericorum dicitur. Feliciter incipit.

Vaſi ſtella matutina in medio nebule id eſt peccatorū. Proprietates huius ſtelle matutine poſſunt referri ad quē libet doctorem fidei. id eſt ſacerdotum. Et continentur in his verſibus

Lucis ſplendorem fert ſecum. fert quoqꝫ rorem
Jngēs dat letū. vigilans. decēs. preit ipſum
Solem. defectum lune comitās. hyemiſqꝫ
Tempore luceſcit. cedēs eſtate quieſcit

¶ Gloſa

Ucis ſplendorem fert ſecum. vt ibi. Uos eſtis lux mūdi. Fert quoqꝫ rorem. ſcꝫ in p̄dicatiōe. vt ibi Tenebroſa aqua in nubibus aeris. Jngens eſt. vt ibi. Ecce ſacerdos magnꝰ. Dat letum id eſt facit letū audientē predicationē: qui eſt in tenebris ignorantie Uigilāſqꝫ dicitur. vt ibi. Beatus ſeruus quem cum venerit dominus. inuenerit vigilātem. Decenſqꝫ dicitur. ſcilicet per bonam ⁊ honeſtā cōuerſationem. Preit ip̄m ſolem. id eſt chriſtum qui eſt verꝰ ſol iuſticie. ſicut miles dominū ſuū precedit inimicos occidendo ſuo gladio acuto. vt mortui mundo viuant chriſto. Defectū lune comitans id eſt ſancte eccleſie per cōpoſitionem. vnde. Quis infirmat̄ ⁊ ego non infirmor. Hyemiſqꝫ tēpore luceſcit id eſt in tempore tribulationis apparet ī calore fidei. Cedens eſtate quieſcit. ſcꝫ inurente a feruore luxurie et a ceteris vicijs. Unde. Qui potuit tranſgredi nō eſt tranſgreſſus. Salomon. Memento creatoris tui ⁊c̄. Apl'us. Diuiſiones miniſtrantiū ſunt in eccleſia dei. ſcilꝫ actiui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

contemplatiui ⁊ prelati. Unuſquiſqꝫ in ſua vocatione et in ſuo ordine vel miniſterio vel officio inendat vt vir tuoſe ⁊ fidelit̃ in vinea operetur. Unde Chriſoſtomus Multi ſunt prelati ſiue ſacerdotes nomine. ſꝫ pauci ſunt dignitate. Unde Apoſtolus. Melius eſt eſſe paucos et vtiles q̃ꝫ multos ⁊ inutiles. Lucas. Meſſis quidē multa operarij vero pauci ſcꝫ fidelis ⁊ veri. Hieronymꝰ Si ca ritas fecit precium in rebus honeſtis. nihil charius deo. et hominibꝰ habentibꝰ rationem bono ⁊ vtili paſtore. Joā nes. Paſtor bonus animam ſuam ponit ꝓ ouibus ſuis Unde ter dictum eſt petro. Petre amas me? Gloſa. Amas me plus q̃ꝫ tuos cognatos ⁊ amicos. plusq̃ꝫ res tuas temporales? plus q̃ꝫ teipſum. paſce oues meas Un̄ dominus in euangelio. Qui amat animam ſuam plusq̃ꝫ me non eſt me dignus. Apoſtolꝰ. Erunt homīes ſeipſos amātes. Illi dicuntur ſeipſos amare qui ſuū honorem ⁊ commodum plus diligūt q̃ꝫ honorem dei. Auguſtinꝰ in libro de doctrina chriſtiana. Illi vero deum diligūt qui nihil aliud q̃ꝫ vt nomē dei glorificetur exercēt. Un̄ iam pauci volūt ſuſtinere propter chriſtum paupertatem. cō temptum. dolorem. Sꝫ cupiunt diuitias. honores ⁊ ſua uitates huius mūdi. Tales enim non ſuſcipiunt curas animarum vel prelaturas propter onus vel ꝓpter iugū domini. ſed ꝓpter honorem. Cura enim animarum non debetur honori ſꝫ oneri

Ultiplex em̄ queſtio quomodo ſacerdos vl̄ paſtor curam ſuā intrauerit vl̄ quomodo in ea vixerit vl̄ qualiter eam rexerit. vel patrimonium crucifixi expende rit. vel ꝓpter quē finem eā ſuſceperit. vel vt paſcat gre/ gem ſibi cōmiſſum v̄bo ⁊ bono exēplo. vel vt paſcatur a grege Un̄ hoc nomē paſtor deriuat̃ ab hoc v̄bo paſco ſcis et nō a paſcor paſceris Un̄ illō Hieremie. Paſtores pa ſcebāt ſe. ⁊ gregē meum nō paſcebāt

N vltima enĩ rõne reddenda dixit ioſeph .i. xpũs
q̃ eſt verus ioſeph fratribus ſuis. ſcʒ paſtorib⁹ eccle
ſiaꝝ Amen dico vobis. nõ videbitis facieʒ meã donec ad
duxeritis frẽm vr̃m minimũ. Gloſa. Qui minimũ req̃-
rit nõ obliuiſcitur maiorem. Unde illud. Sanguinem
eius .i. animam eius de manu tua requiram. Gregorius
Tot mortibus digni ſunt negligentes paſtores quot ne
gligunt aĩmas. Unde videat quiſqꝫ paſtor vel ſacerdos
quomodo curam ſuam intrat. vel quomodo eaʒ regat. vł
qualiter in ea viuat. vel propter quem finem eaʒ ſuſcepe
rit. vel quomodo patrimoniũ crucifixi vt dictũ eſt expen
dat. ne a domino ei obijciatur in reddendo rationeʒ yro
nice. Amice ſcilicet temporaliũ rerum ⁊ non animaruʒ
Quomodo huc intraſti non habens veſtem nuptialem.
id eſt caritatẽ. quia nõ propter caritatem id eſt deũ q̃ eſt
vera caritas curam tuam intraſti. vt gregem tibi cõmiſ
ſum paſceres verbo ⁊ bono exemplo. ſed vt paſcaris ab
eo id eſt negligens ⁊ ocioſus ⁊ viuens luxurioſe. ⁊ eo ob
muteſcente dicat dominus. Ligatis manibus ne poſſit
ſe defendere. ⁊ pedibus. ne poſſit fugere. proijte eũ in te-
nebras exteriores. i. ꝯtinuo perpetue vrentes. quia plus
dilexit lucrum temporale quã animarum pro quibus fi-
lius dei mortem ſuſtinuit Et quia hic vixit delicioſe ⁊ to
tus ſuſpirauit in peccatis. totus ſuſpiret eternaliter ĩ pe
nis Et quantũ gloriatus eſt in delicijs vite huius. tan-
tum locum date ei in tormentis. ⁊ facite eum monteʒ in
inferno. ⁊ ardeat vt oleuʒ in flamma. Unde Eſaie. Ap
portari te faciam ſicut galluʒ gallinacium. qui portatur
de foro pedibus ſurſum erectis ⁊ demiſſo capite ⁊ decoq̃
tur in olla. ſic tu decoqueris in olla gehennali varijs cru
ciatibus. vt pena correſpondeat culpe. qꝛ nõ cantaſti. nõ
generaſti. ⁊ cũ alijs maior reputaberis. ſicut gallus gal-
linacius maior eſt alijs

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Uꝫ beneficiū alicui porrigitur valde gaudꝫ.ſꝫ nō
querit primo quis ſanctoꝝ ſit patronus in eccleſia
ſed quantum valet in temporalibus. Vn̄ iā pauci curāt
quomodo curam ſuā ſuſcipiūt vel intrāt aut qualiter cā
regāt vel in ea viuant ſcd̄m deū. nec ſymoniā abhorrent
ſed heu in pluribus dominatur. Gregorius. Si quis ea
intentōe gradus eccleſiaſticos vel beneficia querit. vt in
de habeat vite neceſſaria hic puerſo ordine vult celeſtia
mercari. Longe em̄ melius eſſet mendicare vel arare vn̄
viueret. Unde Johā. Qui nō intrat in ouile per oſtiū.
id eſt chriſtuꝫ. ſed aſcendit aliunde. ille fur eſt ⁊ latro. fur
eſt furando ſibi virtutes ab alijs. latro eſt occidendo ani-
mas. Fur non venit niſi furetur mactet ⁊ perdat. Furet
virtutes Mactet corpus ⁊ perdat animam in gehennā
ignis.

Ulibet paſtor ⁊ ſacerdos ī ſe tenetur habere tria.
ſcꝫ ſcientiā. eloquentiā. ⁊ bonā vitā Scientiā debꝫ
habere diuinoꝝ libroꝝ at eoꝝ intelligentiā in quibus de
um cognoſcat. ſe ⁊ alios. Vn̄ Bern̄. Multi multa ſciūt
ſeipos autem neſciunt. Qui ſeipm̄ non cognoſcit. nihil
ſcit. Hec eſt eniꝫ probatiſſima ſcientia inter philoſophos
ſeculares. dicunt enī Cognoſce teipm̄. Quoniā Augu-
ſtinus in libro de ſancta Trinitate. dei prefert ſciētie ce
leſtium terreſtrium ⁊ infernorum. propriam cognoſcere
infirmitatem. Unde ⁊ Bernardus. Domine da mihi
ſcire te. cognoſcere me. diligere te. Eloquentiaꝫ debet ha
bere diſcretam. vt ea que ſcit ⁊ intelligit alijs predicet ne
abſcondat pecuniam domini ſui. id eſt ſit canis mutus in
domo id eſt eccleſia. Unde Eſaie. Clama ne ceſſes ⁊ an
nūcia populo meo ſcelera eoꝝ. Tullius. Melius eſt eloq̄
copioſe ⁊ prudēter q̄ꝫ aliquid ſine eloquentia acutiſſime
excogitare. id eſt eloquētia eſt ſciētia recte proferendi ex-
cogitatōe cum ornatu verborum ⁊ pondere ſententiarū.

Item. Efficarius eſt audire q̄ꝫ audiri. Ideo ſacerdos te
netur habere ſcientiā ⁊ eloquentiā. Unde Gregoriꝰ In
ſciētia ſacerdotis nec eſt venia nec excuſatio. Daniel. ali-
bi Ezechiel. Qui autē docti fuerint fulgebūt quaſi ſplen
dor firmamenti. id eſt ſolis. ⁊ qui ad iuſticiā erudiūt mul
tos quaſi ſtelle in perpetuas eternitates. Unde Apl'us
Duplici honore honorandi ſunt ſacerdotes. Primo pro-
pter officij dignitatē. Secundo propter doctrinā. p̄cipue
illi q̄ fideliter laborāt in euāgelio. qꝛ ordo fideliū p̄latorū
eſt precipuus. Uitam bonaꝫ tenetur habere ſacerdos. vt
que ore predicat. ope cōpleat. Actuū primo. Cepit Jeſus
facere ⁊ docere. Hiero. Quid enī aliud eſt bene loqui aut
predicare ⁊ peruerſe viuere q̄ꝫ proprio ore ſeip̄m condem
nare. Origenes. Qui aliū non inſtruit ſeip̄m docere nō
poteſt. Gregorius. Non in verborum ſplendore predica
tor glorietur. ſed in opere virtutum. Hieronymus Do-
ctoribus eſt lapſis manū porrigere. adiutricem ⁊ erran-
tibus oſtendere iter veritatis. Gregoriꝰ. Bonus doctor
eſt qui humiliter ſeruat diſciplinam ⁊ per diſciplinā non
incurrit ſupbiam Chriſoſtomus Uis bonꝰ apparere cir
ca vitam tuam eſto auſterus. circa aliorum peccata eſto
benignus. Audiant te hoīes parua mandantē ⁊ grauia
facientē. Gregorius. Cuius vita deſpicitur. reſtat vt eiꝰ
ſermo ꝯtemnatur.

Uiuis enī paſtor ſiue ſacerdos ſit ſedulꝰ in cura ſi
bi cōmiſſa. ⁊ in ambone fidelis predicator. vt preco
dn̄i. vt paret dn̄o plebē p̄fectā. in cathedra vt pius ⁊ di-
ſcretus iudex in confeſſione mediator inter deū ⁊ pecca
torē. Un̄ Chriſoſtomus. Non erramus modicā penitē
tiā iniungētes. Nōne melius eſt propter miſericordiaꝫ
reddere rationē. q̄ꝫ propter crudelitatē. Nam vbi pater
familias eſt largus. diſpēſator eius non debet eſſe tenax.
Si deus ē benignus vt q̄d ſacerdos auſterus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

It etiã ſacerdos vel paſtoꝛ pius in afflictoꝝ cõpaſ
ſione ⁊ hoſpitalitate. ⁊ in elemoſinaꝝ ꝑ poſce lar-
gitione duplici. ſcꝫ corꝑali ⁊ ſpirituali. Spiritualis cõti
netur in hoc verſu. Corrigo parco precoꝛ doceo fero ꝯſu
lo ſoloꝛ Corrigo errãtem. parco inimicis. precoꝛ ꝑ inimi
cis doceo inſipiẽtes. fero ſuſtinẽtes. ꝯſulo puſillanimes.
ſoloꝛ tribulatos. Corꝑalis ꝯtinetur in hoc vſu. Colligo
poto cibo redimo tego viſito condo. Sunt etiã ſeptẽ ſpe
cies elemoſine. Prima eſt quam homo ſibiipſi dat. Vnd
Salomon Miſerere anime tue placens deo Idem Qui
ſibi nequã. cui bonus Secunda elemoſina põitur ſupra
pedes domini quam dat oſtiatim mendicantibus ⁊ pere
grinis ⁊ hoſpitibus in hoſpicia colligendo propter deuꝫ.
Vnde Eſaie. Frange eſurienti panem tuũ. Vnde Au
guſtinus Elemoſina eſt vnguentum quo Maria mag-
dalena vnxit pedes domini. id eſt pauperes qui ſunt mẽ
bra eius vngebat. Tercia ponitur in gremium domini
que datur leproſis infirmis ⁊ captiuis precipue inter pa
ganos. Vnde eccleſiaſtici. Abſcondite elemoſinaꝫ in ſi
nu pauperum. Quarta ponitur in manus domini quaꝫ
homo dat viduis ⁊ orphanis. ⁊ illis quos pudet mendi-
care. ⁊ qui magnum defectum ſuſtinent propter honorẽ
temporalem Precipue autem quam dat amicis ⁊ ꝯgna
tis ⁊ indigentibus. Vnde illud. Et carnem tuam ne de
ſpexeris. Catho. Ignotum tibi tu noli preponere notis.
Quinta eſt que ponitur ſupra coꝛ domini. cum homo di
mittit offenſas ſibi illatas verbis. iniuriis. ⁊ rebus abla
tis. Vnde. Dimittite. ⁊ dimittetur vobis. ¶ Sexta po
nitur in os domini. quando quis offert ad aram pro poſ
ſe ſuo de rebus iuſte acquiſitis. vbi offertur ſacroſan
ctum corpus domini pro ſalute viuoꝛum ⁊ moꝛtuoꝛum
Et cum quis dat ſacerdotibus elemoſinam cuiuſcumqꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

professionis vel ad calicem vel ad ornamētum ꝛ decorē domus domini. Vñ apostolꝰ. Operemur bonum ad omnes dum tempus habemus. maxime autem ad domesticos fidei ꝛ doctores scꝫ sacerdotes qui sunt illumīatores fidei. Septima est cum qua christus totus vestiť. que datur pro mortuis qui sunt in purgatorio. Unde in libro Machabeorum. Sancta ergo ꝛ salubris est ꝛc. sancta ꝑ compassione salubris pro elemosinarū elargitione Vñ Mathe. Date elemosinam ꝛ munda erunt vobis omnia Daniel. Redime elemosinis peccata tua. Bernardꝰ Elemosina data in vita est lucerna que illuminat animā ne cadat in tenebras eternas. Idem. O homo si ieiunas. in hoc nō differs a diabolo qꝛ ipse nunꝗ̄ comedit. si vigilas ipse nunꝗ̄ dormit. si cōtinens es ipse nunꝗ̄ coit. si silentium tenes ipse nunꝗ̄ verbis disfluit. in hoc solum maxime diabolum superas si elemosine operam prestas. Beda. Frustra adoraturus manus suas expandit ad deum qui eas ad subueniēdum pro posse suo pauperi non ostēdit. Unde apostolus dicit. Pietas ad omnia valet Nā si quis lubricum carnis patitur vapulabit sed non peribit. Hieronymus dicit. Non memini me legisse aliquem esse damnatum in hoc seculo. qui vitam duxit liberalem. Gregorius. Nunquam est vacua manus a munere aut propter munus: vbi est archa cordis repleta bona voluntate. Augustinus dicit. Qui dat propter presentum pudorem. vt interpellātis tedio careat. rem ꝛ meritum perdit. Vñꝰ Da facie leta sine leticia faciei. scilicet tue. Si dederis perdis rem meritumqꝫ rei. Unde Apostolꝰ Hilarem datorem diligit deus. Augustinus dicit Elemosina est res sancta. augēs presentia ꝛ minuens peccata separans a demonibus. iungens angelis. et est quasi murus inexpugnabilis circa animam. Tobias. Magna fiducia est elemosina corā deo. omnibus facientibus eam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Idē. Elemoſina ab omni peccato liberat ⁊ non ſinit ani-
mam introire ī tenebras etnas. Salomon. Sicut aqua
extinguit ignem ſic elemoſina peccatum. Elemoſina eñ
extinguit ignem peccati. ignem ire dei: ⁊ ignem toti⁹ ge-
henne

Am dictum eſt de elemoſina duplici ſciliȝ ſpūali ⁊
corpali ⁊ de ſpeciebus eius cum autoritatib⁹ proba-
tis. Nunc dicēdum eſt de ſuffragijs quib⁹ ſacerdos aīa-
bus exiſtentibus in purgatorio tenetur ſuffragari. quo-
rum elemoſinis vſus eſt ⁊ vtiƚ quibus animab⁹ purgan-
dis ī penis purgatorij annus ꝓ die ſtatuiƚ penitētia. in
hac vita neglecta vel non peracta. que anime ſunt tercia
pars eccleſie expectātes in purgatorio liberationem Ex-
emplum de filijs iſrael per deſertum tranſeūtibus qua-
draginta annis. quod quadraginta dieb⁹ trāſiſſent ſi cō-
tra deum nō peccaſſent. Triplex eñ dicitur eccleſia ſcȝ
in hoc mūdo militās. in celo triumphās. in purgatorio ex-
pectās vt predictū eſt liberationē. quib⁹ quattuor modis
precipue poteſt ſubueniri. Verſus. Miſſa. pces. dona. ie-
iunia. qttuor iſta. Abſoluūt animas quas purgans deti-
net ignis. Qui ignis ⁊ cetere pene purgatorij grauiores
et acerbiores ſunt q̄ȝ omnes pene martyrū ⁊ oīa genera
tormentoꝝ que in hoc mūdo a tyrānis potuerint excogi-
tari ⁊ adinueniri quaꝝ animaꝝ numerus omnium ho-
minum viuentiū multitudinem excedit. Vñ Auguſti-
nus. Neſcit q̄d petit qui purgatorium petit. O deus q̄ȝ
dulce erit in hoc ſeculo ſatiſfacere. Dico ꝙ eſt grauius in
purgatorio eſſe q̄ȝdiu ocul⁹ poteſt claudi vel aperiri. q̄ȝ il-
la pena quā habuit beat⁹ Laurēti⁹ in craticula. Vñ vna
lachryma de puro corde ꝓlata plus purgat q̄ȝ decem an-
nis in purgatorio. tamen inter duo mala min⁹ malū eſt
eligendū. Unde anime clamāt vt Job. Miſeremini mei
miſeremini mei ſaltē vos amici mei. qꝛ manus domini te

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

tigit me. Duplex enĩ manꝰ in hoc loco intelligitur. ſcilicꝫ
manus tangentis .i. in purgatorio animas purgãs expe
ctantes liberationẽ. ⁊ manꝰ damnãtis. ſcꝫ in inferno. vñ
Machabeoꝝ. Sancta ergo ⁊ ſalubris eſt cogitatio ꝓ de
functis exorare. ſancta ꝓ ꝯpoſitionẽ charoꝝ. ſalubris ꝓ
elemoſinaꝝ largitionẽ ⁊ orationẽ fideliuꝫ. ⁊ precipue ſa
cerdotũ quibus anime cõmittũtur. quia elemoſine ſunt
cibꝰ animaꝝ. oratio vero potꝰ. Ieiunia fideliũ magna re
fectio ⁊ ꝯuiuiũ peregrinatio charoꝝ. penaꝝ alleuatio ⁊
ereptio. Indulgentia vero eis data prodeſt ꝑut hic me-
ruerũt dum viuerent. Unde legit̃ in cõmendationibus
animarũ. Deus cui ſoli competit medicinã preſtare poſt
mortem. id eſt indulgentiã. qꝛ ibi anime ſunt de foro ec-
cleſie expectantes liberatõnẽ ſcꝫ in purgatorio. quas ma
nus dñi tetigit vt dictũ eſt. Pre omĩbꝰ aũt remedijs q̇-
bus animabus exiſtentibꝰ in purgatorio põt ſubueniri.
miſſa precellit. Grego. O quantũ ⁊ viuificũ donũ dĩ. qꝛ
nunq̃ꝫ diuina celebrãtur miſteria quin ibi ꝯcurrant duo
fructuoſa opa. ſcꝫ vniꝰ peccatoris ꝯuerſio. vel ad minus
vniꝰ anime de purgatorio liberatio. Uñ caueant here-
des parentũ ⁊ caroꝝ mortuoꝝ cõmiſſarij teſtamentorũ
⁊ maxime ſacerdotes ⁊ ceteri quibꝰ anime cõmittuntur.
vel q̊ꝛ elemoſinis vſi ſunt. vel vtũtur. ne aliquo mõ eis
hic remedia ſubtrahãt. vel aliquo mõ differãt. qꝛ eoꝝ via
ticũ eſt. qꝛ pro furto ⁊ ſummo ſacrilegio eis reputatur.
Quia primo mortaliter peccant in deuꝫ. qui eas ſangui
ne ſuo redemit. Secũdo in ſanctos ⁊ in omnes angelos
de quoꝝ collegio ſunt dum liberantur. Tercio peccant
in omĩs animas exiſtentes in purgatorio. qꝛ impediunt
earum abſolutionẽ. Quarto peccant in omnes chriſtia
nos viuos pro q̇bꝰ aĩe liberate a penis orarent ⁊ interce
derent ad deum. Pro quibus negligẽtijs tales ſi non
ſatis fecerint in preſenti grauiter punient̃. ⁊ ĩ futuro ſe

culo damnabuntur.

Eqtur vt ſupra dictũ eſt. vt quis paſtor ſit ſedul⁹ et fideliter ſollicit⁹ pro grege ſibi cõmiſſo. ſcʒ pro viuis ⁊ pro defunctis. ⁊ nõ pſonaꝝ acceptor. qꝛ chriſt⁹ generaliter vno eodẽqʒ precio id eſt ſanguine oẽs redemit vt mereãtur a domino directe cõmẽdari. dicente. Euge ſerue bone. qꝛ ſuper pauca fuiſti fidelis. ſupra mlˀta te cõſtituam.

Uo ergo ordine cenſetur ille q̄ ſemp abſens ẽ a cura ſua nec preeſt vt paſtor. nec regit vt mercenari⁹ In illo exiſtimo ordı̃e in quo nullus ordo. ſʒ ſempitern⁹ horror inhabitat. Ber. Miror clericos alid eſſe q̄ʒ qd apparẽt in veſtitu ⁊ habitu aut quomõ ſunt clerici. geſtu ⁊ actu neutꝛ exercent. nec regũt ſe vt clerici deberẽt nec pugnãt vt laici. ſʒ inordinãter plures ex eis viuũt cõtra canones ⁊ ſtatuta eccleſie ꝯfundẽtes ipõs ⁊ toti⁹ cleri honeſtatem. Et qꝛ hic cũ omnib⁹ pverſe viuentes moribus ⁊ vita pticipãt omni pena in futuro punientur. Unde Origenes. Unũquodqʒ qd eſt peccatũ habet ſuũ demoniũ. ⁊ vnũquodqʒ demoniũ hʒ ſuũ ſuppliciũ. Attendite ergo o vos ſacerdotes ad quid vocati eſtis electi ⁊ cõſtituti vt dcm̃ eſt. ⁊ ſeruite deo in ſanctitate ⁊ iuſticia. Uñ Aplˀus. Nõ em̃ vocauit nos dñs in immũdiciã. ſʒ in ſctificatõeʒ. Uñ idem. Hec ẽ em̄ volũtas dei ſcificatõ vrã. vt ſciat vnuſqſqʒ vas ſuũ. i. corp⁹ in ſcificatõe poſſidere. qꝛ ambulãs in via ĩmaculata. i. ĩ caſtitate mentis et corpis. hic mihi miſtrabit in tãti corpis miſterio. et ego dñs exaudiã eũ. Uñ Aug⁹. qd pdeſt ſi caſtitas ſuat in corpe ⁊ mentis ĩtegritas int⁹ polluit ĩ mẽte. Ceſari⁹. virgitas ĩ corpe nihil pdeſt ſi caritas a corde diſcedat ⁊ humilitas. nec iã carnis integritas ſeruat ſi anim⁹ tumore ſupbie corrũpit. Ber. Supba caſtitas nõ eſt vera caſtitas ſʒ ornatũ diaboli pſtibulum. Aug⁹. Aduertite o vos

ſacerdotes in quāta puritate ⁊ tremore debetis accedere
ad iſtud ſacrificiū ad qđ xp̄us acceſſurus ſanguinē ſuda
uit pre anguſtia. vbi ipſe ſacerdos mirabiliter ⁊ ineffabi
liter obtulit. Vñ dicatis cū pp̄heta In toto corde meo
exq̄ſiui te. Cor mūdū crea in me de⁹. i. reſtaura. ⁊ ſpiritū
rectū innoua in viſcerib⁹ meis. vt te pfecte diligere ⁊ di
gne laudare merear.

Quid ergo dicendū ē de ſacerdotib⁹ manifeſte coha
bitantibus cū mulierib⁹ vel adulteris vel fornican
tib⁹ vel pp̄rias oues violantib⁹ vel ebrioſis vel laſciuis.
⁊ ſecularib⁹ plurib⁹ negocijs ⁊ vanitatib⁹ implicatis Cō
mittim⁹ eni ꝯſcientijs epiſcopoꝝ ⁊ eoꝝ p̄latis. Hierony.
Alieni erroris nō eſt nr̄m reddere rōnem. ſꝫ prelatorum
Berñ. Integritati tue ſis diligens explorator. non alie
ne. Quid ergo de illis iudicandū eſt q̄ ſponſam xp̄i vio
lant. Hiero. Sicut ſceleſtius eſt ſacroſanctā eccleſiaꝫ te
merarie deſtruere q̄ꝫ domū plebeiam. ita ſceleſti⁹ eſt ſpon
ſam xp̄i violare q̄ꝫ ſponſam primi. Gloſa ſup leuiticum.
Cum diabolus ſupra omī peccato gaudeat maxime con
gaudet fornicationi ⁊ marie in ſacerdotib⁹ ⁊ religioſis q̄
ſunt miniſtri altaris. Hiero. Acerbiora gehenne tormē
ta ſunt quib⁹ fornicatores ⁊ adulteri debent Itē Quid
tibi cū mulierib⁹ tu ſacerdos q̄ ad altare dei famularis et
in cui⁹ loco ſtas. Dic ſacerdos q̄ eiſdeꝫ labijs oſcularis fi
lium virginis. quib⁹ oſculatus es filiam veneris. O Iu
da loculo tradis filiū hoīs. Berñ. O ſacerdos corpus
tuū efficit̄ quotidie ſepulchꝝ xp̄i. quomō ex ore tuo egre
ditur falſitas p qđ ingredit̄ tanta veritas. ſcꝫ ip̄e chriſt⁹.
quo oculi tui aſpiciūt vanitatem q̄ inſpiciūt tantā ve
ritatē. quare man⁹ tue extendūtur ad illicita que tractāt
tenentē oia. quare te inurgitas ebrietate q̄ plen⁹ eſſe de
beres dei bonitate. Aug⁹. Si ſacerdos ſit vas incōtinen
tie ⁊ libidinis iuxta filiū vgis in altari ſtatuet idolū ve

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

neris ⁊ cū ore polluto ꝓfert verba canonis. os eius ama
ritudine ⁊ dolo plenū eſt. quāuis enī oret cū labijs tamē
in faciē expuit ſaluatoris. ⁊ cū preſumit ſumere corpꝰ do
minicū in os eius pollutū. leuius eſſet ei ꝙ ꝓijceret ipſuz
in lutum. Bern̄. Vere ſacerdotes qui in carne ambulāt
deo placere non pn̄t. qui placere meretrici cupiunt ⁊ pre
ſumūt. Idem. Turpiſſimuz eſt manus deo dedicatas ⁊
ſacro criſmate ꝯſecratas pudendis mulierum ingerere.
⁊ poſt hoc ſacroſanctū corpus dominicū tāgere. Canon.
Nullus preſumat audire miſſam a preſbytero quē pro
certo nouerit habere ꝯcubinā. Auguſtinꝰ in decre. xl. c.
de vita preſbyteroꝝ dicit. ꝙ plus placet deo rugitus leo
nū. ſiue mugitus boum. ⁊ grinnitus porcoꝝ ſiue ſuū. ꝗ̄
cantus in choro preſbyteroꝝ cantantium luxuriantiū.
Gregorius in decre. xl. c. Si quis preſbiter diaconus vl̄
ſubdyaconus iacuerit in infamia fornicationis. inhibeo
ei introitum eccleſie. donec ſatiſſaciat de mala fama ſua.
deo ⁊ populo. ⁊ ſi nō ſatiſfaciat. inhibeo vobis ne aliquis
veſtrum audeat audire officium eius. quia omnes bene
dictiones eius conuertuntur in maledictiones. Teſtan
te Malachia propheta. Maledicam inquit benedictioni-
bus veſtris. quia manus veſtre plene ſunt ſanguine.
Bern̄. O ꝗ̄ temerariuz ⁊ ꝗ̄ nepharium eſt pollutis ma
nibus tractare filium virginis ⁊ ore ſordido ſumere. que
mens non rapitur ad exceſſum Quis oculus non erube
ſcit. quis auditus non terretur. vbi mundi precium ꝓij
citur in ſterquilinium. id eſt in os immundi ſacerdotis.
Mirum eſt ꝙ talis tunc non veretur angelum dei ſtare
iuxta ſe qui ſecet eum per medium. Et tales bene poſſūt
vocari preſbyteri Suſanne. Auguſtinus O tu indigne
ſacerdos noli plꝰ me affligere peccando Plꝰ enī me vul
nus pctī tui ledit. ꝗ̄ vulnꝰ lateris mei. Idē. Magis delī
quūt qui iam regnantē in celis contemnūt peccādo. ſcz im

digne corpus chriſti tractātes ⁊ ſumentes. q̄ꝫ qui crucifi xerūt eum ambulātem in terris. nō quaſi crucifigentes ſꝫ quaſi tāti ſacramēti indigni ꝯfectores ⁊ preſumptuo ſi peccatores. quia illi ſemel deum crucifixerūt in terris iſti quātum in eis eſt indigne tractātes ⁊ ſumentes quo tidie crucifigūt. Ambroſiꝰ. Qui indigne xp̄m ſumit idē eſt acſi ipſum interficiat. Auguſtinꝰ. Melius eſt ſpiritu alia penitus omittere q̄ꝫ indigne tractare vel tangere. Idem. Inter omnia miſericordie dī opera que ab inicio impenſa ſunt saluti hominū. nihil mirabilius. nihil excel lentius q̄ꝫ ꝙ pro ingrato crucifixus eſt dominꝰ. Leo pa/ pa. Magis admirāda eſt dei humilitas q̄ꝫ ſua maieſtas. Augꝰ. Minima gutta ſanguīs xp̄i ſuffeciſſet ad redem/ ptionem generis humani Sꝫ ideo maior copia ſanguīs eius data eſt. vt copioſior clareſceret xp̄i affectus nō dili gentis. Vn̄ Bernardꝰ. Patet enim amor xp̄i nos dili gentis in vulnere lateris

Ttende ergo o homo quantū ꝓ te datum ſit. ⁊ ma xime tu ſacerdos qui corpus ⁊ ſanguinem tractas Timendum vero eſt ꝙ dn̄s tales ſacerdotes indignos vt dictum eſt nō exaudiat. ſꝫ magis eum ad iracundiam prouocāt Vn̄ illud Prouocauerūt eum filij eius ⁊ non filie. ſꝫ belial in ſordibꝰ id eſt in peccatis. ideo dominū nō placāt. ſꝫ magis offendūt eum. Nam etiam loca ſacra q̄ tangunt ⁊ calcāt q̄ꝫdiu ſunt in peccatis obſtinati conta minān. Bernardꝰ. Sacerdos ſine offenſa viuat. qui pro offenſis iudicem deum interpellat ne offenſum potiꝰ ad iracūdiam prouocet q̄ꝫ compeſcat. Augꝰ. Maius preiu/ dicium deꝰ in mūdo non patitur ab hominibꝰ viuētibꝰ q̄ꝫ a ſacerdotibꝰ carētibus ſciētia ⁊ bona vita. Idē. Plus pla cet deo vlulatꝰ canum vel luporꝫ q̄ꝫ cantus inimicorꝫ id eſt clericorꝫ malorū. Gregoriꝰ. Nihil eſt ꝙ tm̄ offendat eccleſiā dei q̄ꝫ ꝙ indigni aſſumātur ad regimē aīarꝫ Vn̄

p̄lati quidā nūc t̄pis paꝝ curāt quos iā ad ordīes recipi
ant vel admittāt. vel quib⁹ in ſacerdotes ꝓmouēdos ma
nus imponāt. Vñ laici iam clerū vili pendūt. ⁊ claues
eccīe minime curant totāqꝫ dignitatē ſacerdotuꝫ. qꝛ negli
gētes ⁊ ceci ſunt duces eoꝝ ⁊ ductores cecoꝝ. Apoſtol⁹
Cauēdum eſt ne cum alijs p̄dicauerim. ⁊ ipſe reprobus
efficiar. Predicāt quidā nō mechādum. ⁊ ipſi mechātur
nō furādum ⁊ ipſi furanṫ. ⁊ cetera vicia tam v̄bis q̄ꝫ fa
ctis inordinate viuētes ꝑficiūt. Hec oīa p̄dicta p̄latis cō
mittim⁹ ⁊ eccleſiaſtice correctioni corrigēda

o Vos ergo p̄lati ⁊ p̄ſbyteri in vobis pendent aīe
veſtroꝝ ſubditoꝝ vobis cōmiſſoꝝ. Preſbyter dr̄
quaſi prelēs iter gregi ſibi cōmiſſo v̄bo ⁊ vite bono exē
plo etiā p poſſe t̄pale ſubſidiū. Et nō tm̄ querat lucꝝ re
rū t̄paliū. ſꝫ aīaꝝ p q̄b⁹ filius dei mortē ſuſtinuit. Vñ
dicit dñs. Quem pditā de manu paſtoris requirā

Egiṫ in tercio li. regum cum ſaba ī aula ſalomōis
eſſet intuita ordīes miſtrantiū ad menſam regalē
et oēm ornatum curie ⁊ familie pre omnib⁹ laudauit or
dinem pincernaꝝ: erāt eñ vni⁹ habitus Aula ſalomōis
ſignificat ecc̄iam regia mēſam ſcꝫ ſummi regis. i. altare
in quo ꝯficiṫ. tractaṫ ⁊ ſumiṫ. ⁊ fideliter miniſtraṫ ſacro
ſanctū corpus xp̄i. cui mēſe diuerſi ſacerdotes deſeruiūt
et angeli īfiniti q̄ dicunṫ virtutes celoꝝ. Hui⁹ menſe ſcꝫ
altaris ſacerdotes ſunt pincerne. ideo debēt eſſe vni⁹ ha/
bit⁹. i. vni⁹ ſancte ꝯuerſatiōis ī aula ſummi regis. vt poſ
ſint dicere cum pſalmiſta. In domo dñi ambulabim⁹ cū
cōſenſu id eſt in dei volūtate. Qui pincerne ſcꝫ ſacerdo
tes pre oīb⁹ ſunt electi ⁊ cōſtituti ad diuina libamina in
fundenda ⁊ ad honorem ſummi regis familie id eſt fide
libus ꝓpinanda Vñ eis dr̄ p ꝓphetam. Mundamini qui
fertis vaſa dñi id eſt p̄parate illi corda veſtra in omni v̄
tute ⁊ mūdicia interi⁹ ⁊ exterius. interi⁹ per caritatē. ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

terius per bonam famam ⁊ honestam cõuerſationem. vt digni ſitis bibere de manu domini calicem plenum vino. id eſt ſanguine xp̄i. Pſal. Calix meus inebriãs q̄ȝ precla rus eſt. Cãti. Bibite vinum quod miſcui vobis ſciliȝ in mea paſſiõe ſanguĩe ⁊ aqua de meo latere ꝓfluẽte. ⁊ ine briamĩ vino mee dilcõnis. nõ tantum dico mero. ſȝ mera ciſſimo ſcȝ illius vue de qua legiꝰ vt biberent ſanguinem vue meraciſſimum id eſt ſanguineȝ filij virginis inteme rate. Uue dico illius vitis qui dixit. Ego ſum vitis ve ra ⁊ pater meus agricola eſt Nobilis eſt vinea in qua pa ter celeſt is agricola eſt. nobilis vitis filius dei eſt. nobi les palmites ſciliȝ apoſtoli. nobile vinũ eius cuiꝰ ſacerdo tes ſunt pincerne ſcȝ illius ſanctiſſimi vini. i. ſanguinis xp̄i qui ꝓfluxit de torculari quod dñs ſolus in ara crucȝ dum patereꝰ mortem calcauit qui omnibꝰ ſcȝ ſanguineȝ vue p̄dicte in eum credentibꝰ ꝓpinarent meraciſſimum quem aſſumpſit homo factus de mũdiſſima carne glorio ſe virginis marie

ya Uos ſacerdotes pincerne veri ſalomonis id eſt ieſu chriſti ⁊ camerarij ⁊ ſecretarij ⁊ diſpenſatores miniſteriorum dei diligenter attendite in quo gradu et dignitate ſitis conſtituti ſcȝ ſuper omnia bona dñi Uñ Auguſtinꝰ. Quid potuit deus plus facere ſacerdotibus q̄ȝ ſeip̄m creare tractare ſumere ⁊ miſtrare. Ergo redi te ad cor ⁊ inſpicite illud inſigne priuilegium veſtre dig nitatis. Quinqȝ em̄ ſunt dignitates ſacerdotum pre ce teris. Primo diciꝰ ſacerdos quaſi ſacris dotatus ſcȝ ſa cris ordinibꝰ. qꝛ ipſe eſt in ſummo gradu qui eſt ſacerdo tium. Secũdo quaſi ſacris deditus id eſt ſacramẽtis ad ſacrificãda ſacramẽta. Nam ipſe ſacrificat ſacroſanctũ corpus dominicum verbis ſignis ꝓdigijs ⁊ cetera ſacra mẽta. Tercio diciꝰ quaſi dans ſacra. Dat em̄ baptiſmũ confeſſionem. penitentiam. indulgentiam. eucharistiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

benedictionem ⁊ extremã vnctionem. Quarto dicitur ſacerdos quaſi ſacra docẽs. docet eñi verbum ſancti euã-gelij ⁊ articulos recte fidei. Quinto dicit̃ ſacer dux qua ſi ducatum prebens ⁊ iter populo dei ad regna celoꝝ ver bo ſane doctrine ⁊ vite bone exemplo Vñ⁹.

Sacris dotatus: ⁊ ſacris deditus atqꝫ
Sacra docens. ſacra dans. o dux ſacer eſto ſacerdos

Bernardus. Elegi mihi in ſacerdotem dignum manſio nis habitaculum in vaſe vitreo. quia licet vitrum de vi li materia ſit. tamen probatur clarius ſuper aurum ⁊ ar gentum. ſic quilibet ſacerdos q̃uis ſit peccator tamẽ pre lucet omnibus alijs rebus. regibus ⁊ principibus. et eſt dignior omni creatura. Vos eſtis gen⁹ electũ. gens ſan cta. regale ſacerdotium. populus acquiſitionis non ſo-lum temporalis electionis ſed eterne predeſtinationis. Elegit vos autem dominus ante mundi conſtitutionẽ qui nondum eratis niſi predeſtinati. Et eſt notandum ꝙ predeſtinatio nihil aliud eſt q̃ꝫ gratie vel glorie prepa-ratio. ſcꝫ gratie in preſenti ⁊ glorie ĩ futuro. Vnde Au-guſtinus ſuper illo v̄bo Elegi ⁊ preelegi. O preſbyter ſi-ue ſacerdos. ſi deus ſic te elegit. redde rationem villicati onis tue. quid vel quod in hoc ſeculo elegeris. dum deus rationem a te requiret. quia ſcriptum eſt. Cui pl⁹ dona-uit. plus requiretur ab eo

O Venerãda ſacerdotum dignitas ſi digne ⁊ ſacer dotaliter vixeritis. intra quorum manus velut in vtero virgĩs filius dei incarnat̃. O celeſte miſterium q͛ per vos pat̃ ⁊ fili⁹ ⁊ ſp̄uſſcũs tam mirabilit̃ opat̃. ꝙ vno eodẽqꝫ momẽto idem deus qui p̄ſidet in celo. in manib⁹ veſtris ẽ ſacrificium. Gregori⁹. Hoc tam inſigni priuile gio ſtupet celum. miratur terra. veretur homo. horreſcit infernus. cõtremiſcit diabolus. venerat̃ angelica celſitu do. Quid ergo retribuã domino ꝓ omnibus que retribu

it mihi. Verbi grā. Iſte qui creauit me, dedit mihi crea
re ſe. q̄ creauit me ſine me creat̄ mediāte me. Quid ergo
retribuā domino ꝓ tam ſingulari dono ſacerdotij mihi ī
penſo. quod eſt datum optimum ⁊ donum perfectum q̄
ſi dicat neſcio niſi duo minuta. ſcꝫ corpus ⁊ aīam corpꝰ
in ſeruitutem ⁊ aīam in laudē. Vñ pſal. Lauda anima
mea dominum

Onſiderate ergo mirabilem veſtre excellētie digni
tatem ꝙ vos nō ſolum pre cetero genere ordīauit.
ſꝫ etiam pre cunctis creaturis quas ad laudem ⁊ gloriaꝫ
nomīs ſui creauit. Vñ dominus. Ego ꝯſtitui te ſup gē
tes ⁊ regna vt euellas peccati maculam ⁊ edifices corda
hominum penitētiam agere volentium. ⁊ diſperdas er/
rores ⁊ plātes virtutes in animabus viuificandis Vñ
dominus. Ego vos elegi de mūdo ⁊ poſui vos ad grati
am vt eatis volendo. ⁊ fructum afferatis fidelit̄ operan
do. ⁊ fructus veſter maneat in eternum ꝯgregādo. Ber
nar. Nullus fructus carior deo eſt q̄ꝫ fructus animarū
pro quibus mortem ſuſtinuit filius dei. Qui eñ deo in
omnibus hoībus lucrātur animas per baptiſmum re
generāt ꝑ ꝯfeſſionem. ⁊ per penitētiam reuocāt. ⁊ eos ſa
cramento eucbariſtie cibāt. quaſi dicat nullus niſi ſacer
dotes. Malach. Labia ſacerdotum cuſtodiūt ſciētiam. ſꝫ
dei quia angelus domini exercituū eſt Angelus in ꝯuer
ſatione. angelus in diuinaꝝ gratiarūactione. angelus ī
ardore charitatis. angelus in ſubiectionis humilitate.
Salua reuerentia angeloꝝ quoꝝ infinitꝰ eſt numerus
Dico ꝙ maiores eſtis q̄ꝫ angeli. ⁊ p̄cellitis dignitatē eo/
rum largo mō loquendo. Cui nāqꝫ angeloꝝ tradidit de
us qđ datum eſt ſacerdoti. ſcꝫ Q̄dcumqꝫ ligaueris ſup
terrā. erit ligatum ⁊ ī celis

Qta due claues ſunt ſcꝫ ſcīe ⁊ ptātis. p̱ate a dño
beato petro. ⁊ ceteris hoībus. nō omnibꝰ ſꝫ ſolis

ſacerdotibus ⁊ ſucceſſorib9 ſuis. licet eñ ſolus de9 pctã r
mittat. tamẽ nunq̃ȝ vel raro ſine ſuis miſtris. i. ſacerdo
tib9 Quod pt pbari p leproſos. quos cum dñs mũdaſſet
dixit. Ite oſtendite vos ſacerdotib9. ⁊ humilit̃ obedire ⁊
dum irẽt mũdati ſunt. Probari etiam pt p lazar. quem
cũ dñs ſuſcitaſſet a mortuis dixit diſcipulis ſuis. ſolui
te eum ⁊ ſinite abire. Et quare ipſe dñs nõ ſoluit eum a
vinculis cordis qui ſoluerat eum a vinculis mortis. ⁊ q̃
re nõ iuſſit mariã ⁊ martham ſorores ei9 ſoluere. vel iu
deos cognatos ei9 qui erãt ei ppinquiores debito natura
li. q̃ȝ diſcipuli dñi. Per hoc euidẽter patȝ ⁊ pbat̃ q ſolis
ſacerdotib9 data ẽ ptãs a dño ligãdi atqȝ ſoluendi. Ecce
quãta dei benignitas. quia ipſe dñs quãdoqȝ p malos bo
num opat̃ ⁊ hoc ideo ne claues eccĩe a fidelibus paruipẽ
dantur. q2 ſi aliqñ ſacerdotes nõ habent ex merito. tamẽ
habent ex officio dignitatis. ⁊ ſi quis ſacerdotum ĩdign9
ſit. qd abſit. hoc ſibi. nõ tibi

Ecce quanta poteſtas vobis ſacerdotib9 data eſt. q2
lingue veſtre claues celi facte ſunt. Bernard9. O
quãtam dignitatem contulit vobis deus. Quanta ẽ pre
rogatiua ordinis ſacerdotalis. Pretulit vos regib9 ter
re pretulit hunc ordinem omnib9 hominibus. immo vt alti
us loquar. pretulit vos angelis. thronis. ⁊ dominationi
bus. Sicut eñ non angelos. ſed ſemen apphendit abrae
ad faciẽdum redemptionem. ſic non angelis ſed homini
bus ſcilicet ſacerdotibus corporis ⁊ ſanguinis ſui cõmi
ſit conſecrationem. ¶ Nota q ad quiqȝ vba ſacerdotis
ſtãtis ad altare ⁊ dicẽtis vba canonis Hoc eſt eñ corp9
meum. quibus verbis dominus dedit vim conficiendi
in cena prelatis. vel in lanceatione ſanguine et aqua de
ſuo latere profluente. dicebatur. Hoc facite quotienſcũ
qȝ ſumitis in meam ꝯmemorationem id eſt ob mei amo
ris memoriam. quem exhibui in cruce paſſus pro vobis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Tūc eñ vt dt Bernar. celi celoꝝ aperiunť. ⁊ ipſe xp̄us
qui eſt in ſinu patris mox venire dignať in manꝰ ſacerdo
tis cui v̄tutes celoꝝ deſeruiūt. ⁊ panis in altari in verū
corpꝰ chriſti ⁊ vinum in eiꝰ ſanguinem ꝯuertiť ⁊ trāſmu
tať. ⁊ ſub modica forma panis totꝰ velať deus verꝰ ⁊ hō
Vñ. Eſaias. Vere tu es deꝰ abſconditꝰ ſcʒ in hoc pane
vt medicina ſub nebula. Pſal. Mirabilia opa tua dñe. ſ.
in hoc ſacramēto corpis ⁊ ſanguīs tui. ⁊ aīa mea ꝯgnoſ-
cet nimis. ſcʒ credendo firmiter

Vm ergo tāte dignitatꝭ ſic ſacerdos. ꝙ creator ſit
ſui creatoris ⁊ totiꝰ creature. ipſum pdere vel dam
nare incōueniēs eſt. Vñ Iſi. Sicut patrem interficere
filiū impoſſibile eſt. ſic creatorē pdere creaturā incōueni
ens eſt. Sicut in eccīa reliquie ſanctoꝝ quoꝝ aīe in celis
ſunt cōduntur. ſic ipſe deꝰ requieſcit in corde digni ſacer
dotis. Augꝰ. Elegi ⁊ preelegi mihi cor digni ſacerdotis ī
habitaculum dignuʒ mee māſionis tanq̄ʒ in vaſe vitreo
Licet vitꝝ ſit de vili materia tñ ſplendidiꝰ eſt auro ⁊ ar
gento. Sic ſacerdos prelucet dignior ⁊ maior coram deo
oībꝰ homībꝰ regibus ⁊ principibꝰ huius mūdi ī ſua digni
tate. vñ honorādi ſunt ſacerdotes. quibꝰ deus tantam in
mundo p omnibꝰ homībus ꝯtulit grām ⁊ honorem Vñ
dñs. Qui vos audit me audit. ⁊ qui vos ſpernit me ſper
nit. Aplꝰus. Qui vos cōturbat ſcʒ indebite. iudiciū por-
tabit quicūqʒ eſt ille. Zacha. Qui vos tangit ſacerdotes
offendit pupillā oculi mei. Et dñs in pſal. Nolite tāge-
re chriſtos meos. quos ⁊ pphetas vocat dñs. Et in pphe
tis meis nolite malignari

Egiť de Alexādro rege magno ꝙ dum veīt hieru
ſalē ad expugnādam eā. occurrit ei ſacerdos iudeo
rum ī ornatu pōtificali. queſiuit rex quis eſſʒ. ⁊ dictū eſt
ei ꝙ eſſʒ ſacerdos altiſſimi. ipē v̄o deſcendēs ab equo hu
militer inclinando honorauit eum. Et ſic iudei per eum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

obtinuerũt grãm regis.quãtomagis ſacerdotes xp̄iano
rũ huiꝰ tp̄is honorãdi ſunt.qꝛ ipſe deꝰ honorat in ipſis eꝰ
camerarij ſunt ⁊ miſtri. Salomon. Dabit ill'.ſ.ſacerdoti
bꝰ electũ dei donũ.⁊ ſors in tẽplo dei altiſſimi.ſ.ſors grẽ
et gl'ie. De ſorte grẽ Pſal. In manibꝰ tuis ſortes mee.i.
ordo ⁊ vita electiõis. De ſorte gl'ie Daniel. Stabis ĩ ſor
te tua ĩ finẽ dieꝝ. Sapieñ. Ecce ꝯputati ſunt.ſ.ſacerdo-
tes inẽ filios dei.⁊ inẽ ſcõs ſors illoꝝ ẽ.ſ.ſacerdotũ. Me-
rito ergo gaudete ⁊ bñdicite vos ſacerdotes dñi dño.lau
date ⁊ ſuperexaltate eũ in ſcl'a.q̄ vos ad tantã gl'az elegit.
Enit filius homĩs querere ⁊ nõ ſeducere.ſaluare ⁊
nõ diſſipare.ſicut mali prelati. De quibꝰ Sapieñ.
Durum eſt iudicium his qui male intrãt. durius his q̄
poſtq̄ȝ intrauerũt male viuũt.duriſſimũ his q̄ male pre
ſunt. Tres enim ſunt queſtiones.quõ intraſti.quõ vixi
ſti.⁊ quomodo rexiſti. De primo.amice quomodo huc in
traſti non habens veſtem nuptialem. Si forte canonice
intraſti nõ per precum violentias. nõ per p̄cium.nõ per
cõſanguinitatẽ.adhuc reſtat qua intẽtione aut ꝑ chari-
tatẽ aut ꝑ cupiditatẽ. Si ꝓpter deum.faciat que dei ſũt
ſicut q̄ venit ad foꝝ.faciat ea ꝓpter que venit. At ille ob
mutuit.qꝛ nõ potuit ſibi de hac q̄ſtione reſpõdere.qꝛ ocu
lus eiꝰ nõ erat ſimplex.i.intẽtio.igit' totum corpꝰ erat te
nebroſum. Vñ dominus. Mittite eum ĩ tenebras exte-
riores. Secũda queſtio fit ꝓpter yſaiam.tu quis es. q̄ſi
querẽt.quis hic.qualiter vixiſti ĩ eccleſia tua. Si neſcis
reſpõdere.ſequit' Apportari te faciam quaſi apportatur
gallus gallinacius.qui maior eſt alijs Et maiores ĩ eccle
ſia dei iam nihil faciũt ſȝ minores. Tercia queſtio fit ꝑ
Hieremiã. Vbi eſt grex tuus q̄ datus eſt tibi pecus ĩcli
tum.i.valde glorioſum Et ne credas deum poſſe dubita
re de aliqua oue.dicit eñ Adhuc tranſibũt oues ꝑ ma-
nus numerantis. Si igitur nõ ſolum pro vobis ſed pro

ſingulis ſubditis oportet rationē reddere. q̄ȝ duriſſimuȝ
putas iudiciū erit omnibus qui preſunt. Tria ſunt q̄b⁹
optime diabolū vincim⁹ ſcȝ ardēs cogitatio. carnis mor
tificatio. ⁊ acuta oratio. De primo Pſal. In meditatiōe
mea exardeſcit ignis quo fugas diabolū fulgura coruſcā
tem. maxime ſi meditationes ſint de paſſiōe xp̄i. De ſcd̄o
Apl'us dicit. Caſtigo corpus meū ⁊ in ſeruitutē redigo
De tercio Auguſtinus. Oratio humilis diuinū ꝑmeret
auxilium. Chriſtus dicit per Ezechielem ad prelatum.
Speculatorem dedi te domui iſrahel. i. laicis. Vn̄ valde
neceſſe eſt vt ſint lucidi paſtores. quia nemo pōt in ſpe-
culo ſpeculari lutoſo. Chriſtus eſt ſol. paſtor debet eē lu
na. luna autem nō habet lumen niſi a ſole. Ita ſacerdos
nō debet recipe decorem a mundo. ſȝ tantum a xp̄o. Iteȝ
ſacerdos qui pro nummis celebrat videt̄ dicere cū Iuda.
Quid vultis mihi dare ⁊ ego vobis eum tradā. ergo ne-
fas eſt vendere dominū ſuū. Cogita q̄ prim⁹ ſeruus vē
ditor ſeipm̄ ſuſpēdit. Iudas eīn nummos miſit in tem-
plum. Peiores ſunt ſacerdotes qui denarios pro quib⁹
cantāt mittūt in lupanar ⁊ in ventrē ſuū Iudas ſemel
xp̄m vendidit. ⁊ de hoc penituit. ⁊ tu forte multotiēs vē
didiſti ⁊ nō penites. caue ne deſperās teipſum ſuſpēdas.
Bernardus. Venient ante tribunal iudicis. audietur pu
pillorum accuſatio ⁊ grauis allegatio quorum vixerūt
ſtipendijs. ⁊ nō diluerūt eorum pctā Audi dominum di
centem. Vos comeditis peccata populi. Et alibi Paſce
paſce. ſȝ non dt̄ vende vēde. Item O bone ieſu videtur
cōtra te ꝯſpirare vniuerſitas populi xp̄iani Nam illi in
perſecutiōe tua ſunt primi q̄ in eccl̄ia videtur gerere prin
cipatū. Si q̄s de popolo deuiat ille ſolus perit. ſed ſacer
dotis error multos perire facit. ſi etiam nō obeſt q̄ntuȝ p̄
deſt. Ber. O ſacerdos corp⁹ tuū efficitur quotidie ſepul
chrū chriſti. cur tūc p̄ os tuum egreditur falſitas per q̄d

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

quotidie ingredit veritas.· Cor oculi tui vidēt vanita
tē qui quotidie aſpiciūt varitatē.· Cur manꝰ tue extēdū
tur ad illicita ⁊ inania.ꝙ tenēt tenētē omnia.· Cur te in
gurgitas ebrietate.qui totꝰ plenꝰ debes eſſe bonitate. Ro
go ergo te vt fugias oēm vanitatē ne in futuro cōdem
neris ꝑ veritatē Tāto vtiqꝫ grauiꝰ cades ab alto quāta
excellētiꝰ polles dignitatis officio. Idē. Ber. O dn̄e pa
ſtores tui mutati ſunt in tonſores.agni in lupos.defen
ſores in diſſipatores . ꝙ deberēt eſſe ſobrij.quotidie ſunt
ebrij. ꝙ plati pilati.ꝙ caſti iceſti.paſtores ſeductores Nō
ne totiens repetitū eſt. petre amas me.paſce oues meas.
quaſi dicat.niſi me ꝑfecte diligas me.i.plus ꝙꝫ te tua ⁊ tu
os.nō.intromittas te de cura iſta.nec tu ſacerdos ⁊ ma
xie paſtor ꝓ ouibꝰ ꝓ qbꝰ effuſus ē ſanguis meꝰ.Ber. Nō
debet alioꝝ ducatū ſuſcipe ꝙ non vult alios bn̄ viuendo
inſtruē Nullꝰ ita vilipēdit officiū ſuū ſicut clerici Fabri
⁊ agricole mane ſurgūt.ſꝫ nō ipi.dormiūt eni vſqꝫ ad me
ridiē. Ber.ve ſacerdotibꝰ miſeris ꝓditoris ſocijs ꝙ xp̄m
iterū.i.quantū in eis eſt crucifigūt ⁊ ſanguinē teſtamen
ti pollutū ducūt Qui manibꝰ pollutis.oculis inpudicis
ore venenato.corde impudico dn̄ ad reuerendū ſacramē
tū nō reuerenter accedūt angelos aſſiſtentes offendunt.
⁊ de ſingulari medicina ſibi miſerabiliter acqrūt eternaꝫ
damnatōem. Cauete vobis p̄latuli.voratores vt catuli.
mortē nō attēditis.ꝙ fauorē venditis. Dant nummi.ꝓ
curant pueri.ſcꝫ idiote.irregulares.excōmunicati.ebrio
ſi.luſores.nūqꝫ caſti.ſp inceſti.ve vobis ve ⁊ ſemp ve.

Dominꝰ trāſiēs de hoc mūdo ad prēm eccl'iaꝫ quam
ſuo ſacratiſſimo ſanguie redemit fribꝰ ſuis.ſcꝫ ſacer
dotibꝰ regendā cōmiſit dicens. Exiui a pr̄e ⁊ veni in mū
dū.iterū relinquo mūdū ⁊ vado ad patrē.vos oues meas
cuſtodite.ꝓ qbꝰ ſanguis meꝰ effuſus eſt. Quāta ſit digni
tas ſacerdotalis.ſcꝫ officij ⁊ ordinis audiamꝰ ⁊ videamꝰ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Quātumcũqꝫ eñ ſit aliq̄s bonꝰ.tñ non p̄t ꝯficere corpꝰ
xp̄i niſi ordiatꝰ fuerit.vt officij ſacerdotalis exhibeat mi
niſterium.dei autem eſt officiũ tribuē ⁊ bñdictiões Vñ
Augꝰ Sacerdotes nõ ꝓpria ꝟtute bñdicũt ſꝫ quia xp̄i fi
guram gerũt.⁊ ꝓpter eum q̄ in ipſis ē bñdictiõis tribu
unt plenitudinē. O sacꝝ ⁊ celeſte miſteriũ qđ ꝑ vos pr
et filiꝰ ⁊ ſpũſſcũs mirabilit̄ opat̄.credimꝰ ꝙ poſt deũ nõ
eſt tãta gr̄a ⁊ ptãs ſicut v̄ra. Vñ Ber.Suꝑ ptãte v̄ra
et tã inſigni priuilegio v̄ro celũ letat̄.mirat̄ terra.contre
meſcit diabolꝰ. abhorret infernꝰ.veret̄ homo.venerat̄ plu
rimũ angelica celſitudo. ꝙ vno eodēqꝫ momēto deꝰ qui
preſidet in celo.ĩ manibꝰ veſtris eſt ĩ ſacrificio. Sed vñ
hoc dulciſſime ⁊ pijſſime ieſu vt ſacerdotes q̄ ſunt vt nos
vermiculi ⁊ puluis ⁊ cinis te pñtem habere mereantur
pre manibꝰ.pre oculis q̄ totus ⁊ ĩteger ſedes ad dexterã
p̄ris.q̄ vnius hore momēto a ſolis ortu vſqꝫ ad occaſum
ab aquilone vſqꝫ ad auſtꝝ preſto es dñe. Certe nõ ex de
bito.nõ ex merito. ſꝫ ex volũtatis tue beneplacito prepa
ſti te ĩ dulcedine tua paupi deꝰ ſcꝫ ſacerdoti. Hec eſt vere
celeſtis indulgētia.hec ē cumulata gloria.hec ē vere ſuꝑ
excellēs gr̄a.ſacerdotem deũ tenere in manibꝰ.nullis an
geloꝝ.nullis archãgeloꝝ.nullis ſpiritibꝰ ſꝫ hoībꝰ.nõ om
nibꝰ ſꝫ tñ ordini v̄ro ꝯmiſſam eſſe credimꝰ celebrationē
tãti miſterij.vt ꝯſecratꝰ in ſacerdotē prorſus idipm ꝯfici
at ĩ altari qđ xp̄s in cena paſchali ꝯfecit maībꝰ ſuis In al
tari quippe ſacerdotũ ore ⁊ manibus ꝯficit̄ xp̄i corpꝰ.nõ
creatur.nõ naſcit̄.ſꝫ qđ totum in dextera patris eſt.ē to
tum in manibꝰ.totum in ore ſumentis.vnus in multis
et in diuerſis. O ſacerdos tu es ſacer dux.ſacra docēs.ſa
crũ dans. Sacer dux ĩ hortatione. ſacra docens in parti
cipatiõe carnis ⁊ ſanguis xp̄i.ſacꝝ dans ꝑ deo exemplũ
viuendi ceteris. Vt amplꝰ mouearis ĩmo vt magis inca
leſcas ĩ amorem tui redemptoris voluit xp̄s vt iugiter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

colerer p tuū miſteriū qđ ſemel offerebat in mūdi pciū. et phēnis illa victima viuēt in memoria ꝛ ſp erit in gl'a pris. Vñ Moyſes rogauit dñm. quondā dicēs. Oſtēde mihi teipm dñe verꝫ. Sꝫ tibi nō ſolum oſtendit. ſꝫ in ma nibus tuis ſe totū tradit. Delectari ergo delxs o tu ſacer dos ꝛ gaudē in ſacramēto altaris. in cui⁹ cōfeſſiōe fidelis miſter inuenit ī medio pris ꝛ filij ꝛ ſpūſſci aſtātib⁹ ex oī latē ſupnis ordib⁹ ſacramentū pnotabile miſterium ſup excellentis glorie. videt ꝛ ſentit ſacerdos filiū dei fratrē ſuū amātiſſimū. cuius veraciter carnem ꝛ ſanguinem te net. Vñ ps. Narrabo inqt nomē tuū frib⁹ meis Videt et ſentit ſpm ſcm a pře ꝛ filio pcedentem domeſticū eſſe ſocium factorem ꝛ diſpenſatorem tuū qꝛ ipſe vere ꝯſola tor eſt penitentiū ꝛ aduocat⁹ oīm i ſe ſperātium Videt verꝫ deū ꝛ ſentit ſpūalit angelos ꝛ oēm celoꝝ ſenatū ſi bi applaudentē. ꝛ vt cōcius eoꝝ aſſcribi mereat. Ibiqꝫ ce lebrat familiare colloquiū int deū ꝛ moyſen amicū ſuū id eſt fidelē miniſtꝝ. Penſa igit iugiter amplectē ſuauit repone fidelit quid audis. qđ agis. quid legis. qđ tenes. Calix ſepulchꝝ xpi. patena lapidē ſuppoſitū. corpale ſu darium Subſtratoria corpalia linthxamina qb⁹ inuolu tus fuit xps ſignificat. Hoſtia quā vides nō eſt panis. ſꝫ caro ꝛ ſanguis eſt q̄ pependit in cruce p mundi vita. Iā oculis tuis vides panē angeloꝝ q̄ neſcit patreſcē nō va dit in ceſeſſum ſꝫ ducet te ī excelſum. illuc reducet te vñ retraxit te imaginē ſuam. hoc itaqꝫ ſacramentū ab eter no in celo repoſitum ſꝫ diabolo penit⁹ celatum. pphxtis q̄ buſdam reuelatū. ſollicitudini ꝛ ſcitati vře eſt traditū ꝛ p oīa donatū. Quis vidit talia. videant oculi ne mirent qꝛ oīa ſicut voluit fecit. O ſacerdotes q̄tū eſt qꝫ ī eleuati one manuū veſtraꝝ capita regū inclinant. qꝫ reges ꝛ re gine vobis munera offerūt. O is eccia vos pries ꝯfitet ꝛ expectat intceſſoēs In quoꝝ priuilegiati amoris premiū

datū ꝛ dictū eſt Petro. Paſce oues meas. in ſingulari tate ꝑtātis datū eſt ꝛ dcm̄ eſt apl'is. Qd̄cūqꝫ ligaueritis ſup terrā ꝛc̄. Penſate q̄ntuz ē hoc maximū. ſcꝫ ſi ad liga tionē angeloꝝ aſcēſus hoīm expectaret. q̄ntuz ergo eſt ſi ad arbitriū hoīm aſcenſus inclinat angeloꝝ. Audite ve ſtri officij dignitatē. cautelā ꝛ ꝯſtātiā. cū dixit elegi vos ꝛc̄. officiū. vt cū dixit eatis. cautelam. vt cū dixit. fructū afferatis. Conſtantiā. vt cuꝫ dixit. fructus veſter mane at. Uobis etiā dictū eſt. Ite in vniuerſum orbem ꝛc̄. Electi ergo eſtis vt eatis. ergo periculoſuꝫ eſt vobis ſta re. periculoſius ſedere. ꝑiculoſiſſimū eſt iacere.

Ecordor me legiſſe qd̄ accidit in Burgundia. cū ſa cerdos q̄dē veniret ad ſinodū tranſiēs ꝑ mediū ne moꝝ obuiū habuit diabolū in figura hoīs transfiguratū quē cū ſalutaſſet tradidit ei lr̄am q̄ndam clauſam tradē dā epo ꝛ vniuerſis rectorib⁹ in illa ſinodo ꝯgregatis. quā cū aperuiſſet ep̄s. in p̄ntia oīm fecit legi. Tenor aūt illi⁹ lr̄e erat iſte. Rectores tenebraꝝ rectorib⁹ eccleſiaꝝ ſalu tē. mādam⁹ vobis ꝙ multū diligimus vos. qꝛ qd̄cūqꝫ vo bis ꝯmittitur. ad infernū cū magnis glomeratōib⁹ deſti natis. Itē alibi dictū fuit epo ꝑuerſo a chriſto dn̄o. Qn̄ mihi reduces aīas q̄s cū prauo exēplo dānificaſti Bern̄. Timeāt clerici miſtri eccleſiaꝝ qui ī terris res ſanctoꝝ quas poſſident tā inique egerūt. vt ſtipendijs q̄ ſufficere debeant mīme ꝯtenti. ſuꝑflue q̄b⁹ egeni ſuſtentari debe rent. impietate ſacrilegij ſibi retinent ꝛ in vſus ſuperbie atqꝫ luxurie victum paupeꝝ ꝯſumere non verentur. du plici iniquitate peccantes. ſcꝫ ꝙ aliena diripiunt ꝛ ſacris in ſuis vanitatibus ꝛ turpitudinib⁹ abutūtur. Heu ho die non paſcunt paſtores oues. ſed ſeipos. ꝓpter qd̄ cō minatur eis domin⁹ damnationeꝫ. Ezechielis. xliiij. Ue paſtoribus hieruſalē. quia paſcebāt ſeipſos. non oues pa ſcūtur a q̄bus paſtoribus paſci deberent. Unde Bern̄.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Conuenit bonitas amabilem. ſciētia diſcibilem. diſcipli
na mirabilē reddūt. Scientia ⁊ diſciplina bonitatem at
trahunt. ſciētia corrigit. ⁊ diſciplina paſcit. Debet autez
ꝗlibet prelatꝰ ⁊ religioſus ⁊ clericꝰ ꝗ alijs preeſt ſollicitus
eſſe quō deo placeat in puritate ꝯſcientie. Bern̄. Mādu-
care ſpūaliter corpus xp̄i. eſt paſſionis ⁊ redemptōis eiꝰ
attentius recolere ſacra bn̄ficia ad ſumendū ſuauiter in
conſcientia. ⁊ recolendū fideliter in memoria. Auguſti.
Quotidie corpus chriſti ſumere non laudo nec vitupero
Hoc ē ſignū ſepe cōmunicādi cū de prepoſitōe huius ſa
cramenti timor ſeruilis minuitur. ⁊ incendiuz caritatis
plus augmentatur. Sz per hoc aliꝗ retrahūtur cū de cō
municatōe deuotionē ⁊ ꝯſolatōem ſingularē nō ita pre-
cipiūt prout eis beneplacitū foret. Et hi magis ſua ꝙ̄ di
ſui videntur querere.

o Venerabilis ſanctitudo manuū ſacerdotuz. O fe
lix exercitiū. o mūdi vere gaudiū. vbi ima ſummis
iungūtur. cum chriſtus tractat xp̄m. ſacerdos dei filium
tibi delicie ſunt eſſe cum filijs hominū. Unde Petrus
in canonica. Uos eſtis genꝰ electuz. regale ſacerdotium
gens ſancta. populus acquiſitionis. Augꝰ. Uos eſtis in
quit genus electū. nō ſolū electōe tempalis prelatiōis. ſz
vt ſpero electionis eterne p̄deſtinationis. Un̄ Apl'us.
Elegit eos ante mundi ꝯſtitutionē. qui nōdum erāt ni-
ſi p̄deſtinati. Augꝰ. Quō elegit eos ante mūdi ꝯſtitutōz
qui nōdum erāt niſi p̄deſtinādo. Grego. Predeſtinatio
nihil aliud ē ꝙ̄ grē pn̄tis ⁊ glorie future p̄patio. Augꝰ.
Quattuor enī requiruntur proprie ad preparatōem gra
tie pn̄tis. ⁊ predeſtinationē glorie future. primū eſt vo-
luntas tribuentis. ſcd̄m eſt libertas voluntatis. tercium
eſt predeſtinatio nō exiſtentis. quartum eſt meritū acci-
pientis. alioquin nec gratia in pn̄ti. nec ſequet̄ gl'ia in futu
ro. vn̄ Apl'us Quos p̄ſciuit hos predeſtinauit ꝯformes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

fieri imagini filij dei.ſcꝫ ſacerdotis in tanti miſterij mini
ſterio. Idem. Quos p̄deſtinauit hos ⁊ vocauit.⁊ q̄s vo
cauit hos ⁊ iuſtificauit. quos iuſtificauit illos et magni
ficauit. Gloſa. In predeſtinatōe eſt gr̄a. in vocatōe potē
tia.in iuſticatōe leticia.in magnificatiōe gl'ia. vn̄ vos ſa
cerdotes eſtis genus electum
Auguſtinus O p̄ſbyter ſiue ſacerdos ſicut deus te
elegit ⁊ p̄elegit.reddere ratōꝫ villicatōis tue ī quā
vel qđ tu in hoc ſeculo elegeris dn̄ deus electionē a te re
quiret.nō eſt dubiū dare an ſacerdos ſit angelꝰ an diabolꝰ
Si vixerit in caſtitate corpis ⁊ aīe ⁊ humilitate. eſt an
gelus. Si vixerit ecōuerſo.eſt peior diabolo. ⁊ hoc ē hor
ribile valde malis preſbiteris. O ſacerdotes ꝯſiderate ve
ſtre dignitatis dulciſſime excellētiaꝫ. q2 dn̄s vos ditauit
pre omnibus creaturis. Honorandi ſunt quippe ſacerdo
tes quibus dominus tantā in mundo pre omnibus ꝯtu
lit gratiā ⁊ honorem.
Sapientia. Ecce cōputati ſunt ſcꝫ ſacerdotes inter
filios dei. ⁊ inter ſanctos ſors illoꝝ eſt .ſcꝫ ſacerdo
tū. Merito ergo gaudete ⁊ bn̄dicite vos ſacerdotes do
mini dn̄o.laudate ⁊ ſuperexalte eū in ſecula.q̄ vos ad tan
tā dignitatē ⁊ gr̄am elegit. Et gr̄as agite ei pro tātis be
neficijs pn̄tibꝰ preteritis ⁊ futuris ⁊ eternalibꝰ tp̄alibꝰ ⁊
ſpiritualibꝰ. ⁊ rogate ſuppliciter dicētes. Confirma hoc
deus quod operatus es in nobis per immenſam gratiā tu
am in preſenti ⁊ preſta.vt cum omnibus nobis cōmiſſis
⁊ omnibus fidelibus. ⁊ cū oībus ſanctis ⁊ angelis tuis
in futuro in regnū celoꝝ ꝯfiteamur nomini tuo ſancto.
⁊ gloriemur in laude tua in eternū.
Dominus noſter pōtifex de veſtibꝰ ſacerdotalibus
miſticaꝫ vt ſummꝰ ſacerdos camiſiam induit in al
mo vtero.ſ.beate vgīs Marie. Miniſtri vo iudeoꝝ dede
runt ei amictu ꝫ alapis ꝯtextum. Herodes albā.quando

illuſit eum alba veſte indutū. Miniſtri pilati cingulum. quādo flagellis ceciderunt eum. Dederūt ei phanonem. quādo ligauerūt eum ad columnā. ſtolaꝫ ſputis cōtextā Caſulam: quando induerunt eum veſte purpurea dicentes. Aue rex iudeorū. Lanceam pro baculo. Crucem pro ſede epſcopali. Spineam coronam ꝑ infula. Clauum in pedibus ꝑ ſandalijs Clauos in manibus ꝑ anulo ⁊ cirothecis. Sicqꝫ ornatus pontifex noſter primo templum aſperſit. miſſam cantauit. Hely hely. poſtea indulgentiā dedit dicēs Pater dimitte illis ⁊c̄. Prelati temere credūt ſibi cuncta licere Credidit ⁊ cayphas omne nephas ſibi fas. Ve miſero mundo. ve primo. veqꝫ ſecundo. Ve per pontificum dedicus horrificum. Pontifices muti. de iure ſuo male tuti Quamuis cornuti. non audent cornibus vti.

Ora ſex vicibus fudit chiſtus ſanguinem ſuum ꝑ nobis. Primo in cricumciſione. ⁊ hoc fuit noſtre redemptionis iniciū Secundo in oratione. ⁊ hoc fuit noſtre redemptiōis deſiderium. Tertio in flagellatione. Quarto in coronatione. ⁊ hoc fuit noſtre redemptōnis meritū. quia liuore eiꝰ ſanati ſumus. Quinto in crucifixione ⁊ hoc fuit noſtre redemptionis preciū. tūc em̄ que non rapuit exſoluit. Sexto in lateris apertōe. ⁊ hoc fuit noſtre redemptōis ſacramentū. qꝛ inde exiuit ſanguis ⁊ aqua Sanguis in remiſſionē peccatoꝝ. ⁊ aqua ad lauacrū baptiſmi ſacrificandū

Finit Stella clericorum

¶ In laudem libelli

Aſpice preſentis O clerice dicta libelli
Nomen paſtoris quiſquis habere voles
Terrenis nunq̃ vel paucum rebus adhere
Hūc mundū ſpernens. celica ſola pete
O quanta mentis acie perpendere debet
Is qui paſtoris accipit officium
Ne ꝓ diuitijs curam ſibi vindicet ipſe
Et non vt populo dogmate ſubueniat
Crede: tuo dabitur merces ꝯdigna labori
Apte ſi ꝓprium rexeris ipſe gregē
Illicitus ſi ſecet amor te diuitiarum
Letheas ditis ingrediere domos
Labitur ex vero ſi quis tuus agnus ouili
Ad chriſti caulam dulcius hūc reuoca
Verus paſtor ouem ad ſummū ducat ouile
Terrenos cum artus ſpiritus exuerit

¶ Impreſſum Dauētrie In platea epiſcopi. Anno domini. MCCCC.xc. Viceſima quarta Decembris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 51